

# Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

## Fiskeridirektoratet

J.nr. 2011-00767

### Referat af mødet i Dialogforum den 29. marts 2011

kl. 10 i Fiskeridirektoratet

#### Deltagelse:

FVM, departementet:	Odma Johannesen
Fiskeridirektoratet:	Formand Birgit Bolgann, Mik Jensen, Susanne Garnak Møller, Rita Martinsen, Anja Gadgård Boye (referent)
Danmarks Fiskeriforening:	Svend-Erik Andersen, Ole Lundberg Larsen, Henrik S. Lund, Niels Bjerregaard, Steen Jensen, Jesper Juul Larsen
Greenpeace:	Hanne Lyng Winter
Verdensnaturfonden:	Mette Blæsbjerg
Dansk Ornitologiskforening:	Jørn Lennart Larsen
DTU Aqua:	Jørgen Dalskov, Per Dolmer
DMU:	Signe Sveegaard, Karsten Dahl, Ib Krag Petersen
Danmarks Sportsfiskerforbund:	Kaare Manniche Ebert
Dansk Amatørfiskeriforening:	Leif Larsen
Dansk Fritidsfiskerforbund:	Arne Rusbjerg

#### Dagsorden

1. Velkomst v/ Fiskeridirektoratet
2. Status vedr. fiskeri og boblerev
3. Fiskeri vedr. fugle i relation til Natura 2000-områderne
4. Fiskeridirektoratets plan for prioritering af arbejdet med gennemførelsen af handleplanerne
5. Næste møde
6. Evt.

## Referat

### Ad 1. Velkomst v/ Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet bød velkommen og oplyste, at udover de faste medlemmer var Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Amatørfiskeriforening og Dansk Fritidsfiskerforbund også tilstede ved dagens møde.

Efter en kort præsentationsrunde oplyste Fiskeridirektoratet, at der sammen med referatet vil blive udsendt en opdateret oversigt over Dialogforummets medlemmer samt de organisationer mv. som ønsker at deltage/ holdes orienteret om møder i forummet.

### Ad 2. Status vedr. fiskeri og boblerev

Fiskeridirektoratet præsenterede ministeriets initiativ af 10. februar 2011 om beskyttelse af boblerev i Kattegat, der omfatter beskyttelse af boblerev i forhold til fysisk påvirkning fra fiskeredskaber, som minimum trawlfiskeri.

Boblerev indgår i udpegningsgrundlaget i 8 Natura 2000-områder: Herthas Flak, Hirsholmene, Læsø Trindel, Nordre Rønner, Læsø Syd, Kims Top, Store Middelgrund og Store Rev. Det aktuelle initiativ omfatter regulering i Natura 2000-områderne i Kattegat.

Boblerev har tidligere været drøftet i Dialogforum, hvor DTU Aqua bl.a. har præsenteret deres notat af 18. november 2010 om beskyttelse af boblerev i Natura 2000-områder. Af notatet fremgår det, at der ikke foregår trawl- og garnfiskeri på boblerevene.

Danmarks Fiskeriforening spurgte til betegnelsen boblerev. Ved sidste møde blev samme typer rev omtalt som afbrækkede koralstykker. DMU oplyste, at den korrekte betegnelse er boblerev.

Fiskeridirektoratet redegjorde kort for den forventede proces, som i første omgang omfatter en nærmere kortlægning af boblerevene, bestemmelse af bufferzoner samt dialog med de svenske myndigheder omkring fælles forståelse af beskyttelsesbehovet, herunder regulering af fiskeriaktiviteter i Kattegat. Fiskeridirektoratet forventer, at afholde møde med de svenske myndigheder inden sommer. Herefter skal emnet drøftes med RAC'erne og endeligt forelægges for Kommissionen.

Danmarks Fiskeriforening påpegede, at det også er vigtigt med dialog med det svenske erhverv.

Greenpeace fremhævede ligeledes dialog med de svenske myndigheder og erhverv, som vigtige elementer i arbejdet med beskyttelse af boblerevene i Kattegat.

På foranledning fra Fiskeridirektoratet præsenterede DTU Aqua oplæg til bufferzone for et udvalgt Natura 2000-område, Kims Top (omdelt på mødet, vedlagt referatet). Der lægges for dette Natura 2000-område lægger op til en bufferzone på 200 meter omkring boblerevene. Dermed er der taget højde for, at fartøjerne fisker op til bufferzonen og at trawlet ved vendinger, ikke kan flyde ind i områderne med boblerev.

Danmarks Fiskeriforening spurgte til fastsættelsen af bufferzonens bredde samt valg af metode til beskyttelse af boblerevene, eventuelt i dialog med erhvervet. DTU Aqua oplyste, at bufferzonens bredde er fastsat på baggrund af bl.a. den aktuelle vanddybde, forventet fartøjshastig og wirelængde. Fiskeridirektoratet oplyste, at da andre landes fiskere også har adgang til områderne er der behov for regulering, og ikke blot en fælles forståelse for beskyttelsesbehovet.

Danmarks Fiskeriforening spurgte til udpegningsgrundlaget for Kims Top med henvisning til Natura 2000-planen, som er i høring og usikkerheden om boblerevenes placering. VMS data for fartøjer over 15 meter viser, at der ikke fiskes i de områder (trawl og garnfiskeri), hvor boblerev er udpeget. Fiskeridirektoratet henviste til det videnskabelige grundlag, som tydeligt angiver, at hvis

der trawles over boblerevene vil de lide uoprettelig skade. Fødevarerministeriet har derfor pligt til at beskytte boblerevene for fysisk påvirkning.

### **Ad 3. Fiskeri vedr. fugle i relation til Natura 2000-områderne**

Fiskeridirektoratet orienterede indledningsvis om baggrunden for dette dagsordenspunkt. Ved sidste møde i Dialogforum december 2010 blev DTU Aqua's rapport "Fugle som bifangst i garnfiskeriet, nr. 227-2010 omdelt. Der var enighed om på mødet, at emnet skulle behandles på næste møde i Dialogforum.

Fiskeridirektoratet fremhævede, at problemstillingen omkring fiskeri og fugle bør fokusere på bifangst af fugle, idet konflikten omkring fiskeri og fødegrundlag indgår i konsekvensvurderingen for muslinge- og østersfiskeriet. Et eksempel herpå er Vadehavet, hvor der er lukket for muslingefiskeriet, da bestandsstørrelse ikke vurderes tilstrækkelig til også at kunne tillade et fiskeri.

Seniorforsker Ib Krag Petersen, DMU, gennemgik de udsendte DMU rapporter, som omhandler optælling af fugle i hhv. 2004 og 2007/2008 ((Rapport nr. 606, 2006 og nr. 261, 2010) samt rapporten om "Fugle som bifangst i garnfiskeriet" med fokus på fugle, fiskeri og Natura 2000 i relation til det kystnære fiskeri.

#### *Optælling af fugle*

Hvert 3. år optælles der fugle i de indre danske farvande. Problematikken omkring bifangst af fugle og fiskeri ses bl.a. for dykænder, som dykker efter føde på dybere vandybder, mellem ca. 2-20 meter. Danmark har udpeget 113 EF-Fuglebeskyttelsesområder, som alle indgår i Natura 2000-områderne til lands og til havs. 65 af EF-Fuglebeskyttelsesområderne ligger enten helt eller delvist i de marine områder.

En række fugle indgår i udpegningsgrundlaget for de kystnære Natura 2000-områder, som fx ederfugle, sortand og havlit. Den seneste optælling fra 2007/2008 angiver den procentvise andel af den danske vinterbestand, der befandt sig i EF-Fuglebeskyttelsesområderne. Tillige angiver optællingen den procentvise andel af de registrerede fugle, for hvilken arten udgør en del af udpegningsgrundlaget.

Forstyrrelser af fugle som følge af fiskeri kan i visse perioder af året, fx i forbindelse med fældning, medføre højere dødelighed. I disse perioder kan fuglene ikke flyve og stresses dermed i højere grad af forstyrrelser.

En anden mulig konflikt mellem fiskeri og fugle er stenbiderfiskeriet, som foregår i det tidlige forår og på relativt lavt vand. Tab af fugle på vej mod ynglepladserne har en større indflydelse på bestanden end tabet af unge fugle om efteråret.

Danmarks Fiskeriforening fremhævede, at det ikke er i fiskernes interesse at fange fugle og, at der derfor gøres en stor indsats for at minimere bifangst raterne.

#### *Bifangst af fugle*

Rapporten om bifangst af fugle (rapport nr. 227-2010) er udarbejdet i samarbejde mellem DTU Aqua, DMU og den lokale fiskeriforening. Resultaterne viser, at bifangst af fugle udgør en relativ begrænset del af det samlede antal omkomne ederfugle; 568 ederfugle omkom som følge af bifangst mens 24.485 omkom som følge af jagt.

DOF spurgte til, om andre undersøgelser er planlagt og bemærkede, at konklusionerne fra den aktuelle undersøgelse af bifangster i Lillebælt ikke nødvendigvis er repræsentativ for hele landet, og at yderligere undersøgelser fra andre regioner og typer havområder ønskes. Ib Krag Petersen oplyste, at på nuværende tidspunkt er der ikke planlagt yderligere undersøgelser udover de landsdækkende optællinger. Ib Krag Petersen henviste til studier fra Holland, som bl.a. viser, at en regulering i meterdage medfører et fald i bifangst raterne. Fiskeridirektoratet oplyste, at direktoratet

i samarbejde med DMU er ved at undersøge muligheden for udformning af et projekt, hvor fiskerikontrollen indrappporterer konstateret bifangst af fugle i garnredskaber herunder fritidsfiskeriredskaber.

Ib Krag Petersen oplyste, at han har modtaget en henvendelse fra erhvervet omkring bæredygtigt fiskeri, hvilket indebærer indrappporteringer af bifangst af fugle.

#### **Ad 4. Fiskeridirektoratets plan for prioritering af arbejdet med gennemførelsen af handleplanerne**

Fiskeridirektoratet præsenterede ministeriets oplæg til forvaltningsforanstaltninger, som omfatter krav om brug af ”pingere” i garnfiskeriet i Natura 2000-områderne i Storebælt samt Natura 2000-området nord for Gilleleje.

Ved møde i Dialogforum var der enighed om, at der fortsat mangler viden om, hvordan marsvin bedst beskyttes, herunder om ”pingere” er det bedste værktøj. Samtidig er der et ønske om at beskytte marsvin, særligt i de indre danske farvande. På den baggrund har Fødevareministeriet udarbejdet et oplæg til forvaltningsforanstaltninger, som indledningsvis er sendt til vidensinstitutionerne DTU Aqua, DMU og Fjord & Bælt Centret samt Miljøministeriet med anmodning om svar inden udgangen af maj måned 2011. Beskyttelse af marsvin og en eventuel regulering af garnfiskeriet skal ske på baggrund af videnskabelig viden.

Danmarks Fiskeriforening spurgte til omfanget af bifangstraterne. Ifølge DMU viser seneste optælling et fald i bestanden og en stigning i antallet af strandinger. Optællingen er dog behæftet med stor usikkerhed og man kan derfor ikke sige om bestanden rent faktisk er faldende. En ny planlagt optælling i 2012 vil give forbedret viden til at vurdere bestandens status.

Ifølge Danmarks Fiskeriforening er stigningen i antallet af strandinger direkte relateret til, at bestanden er steget.

DTU Aqua oplyste, at de foreløbige resultater af kameraforsøget viser lavere bifangst rater end antaget ved projektets start.

Greenpeace spurgte til valg af fokusområder og bifangstprocenten. Områderne i Storebælt er valgt i Fødevareministeriets plan, da disse områder ikke er omfattet af anden regulering. For at kunne udregne bifangstprocenten skal bestandsstørrelsen og bifangsten være kendt for alle farvande.

Danmarks Fiskeriforening spurgte til, hvem der skal betale for indkøb af ”pingere”.

Fiskeridirektoratet oplyste, at der muligvis er nye ”pingere” på vej på markedet som både skulle være af bedre kvalitet samt billigere.

Danmarks Fiskeriforening fremhævede, at ikke alle fartøjer vil have økonomi til indkøb af ”pingere”.

DMU fremhævede, at udfordringen er, at udvikle metoder, som er til gavn for både fiskere og marsvin. De sidste 10 år er antallet af strandinger steget.

Danmarks Fiskeriforening spurgte til maskestørrelse og tråddykkelse som parametre der kunne indgå i arbejdet med beskyttelse af marsvin. DMU oplyste, at der er forskning i gang på dette område. DMU nævnte tillige, at selvom marsvinene registrerer garnene risikerer de alligevel at blive fanget.

Greenpeace bemærkede, at det fremsatte oplæg til forvaltningsforanstaltninger er fornuftigt. Erhvervet bør bidrage med hvordan de vil beskytte marsvinene.

Fiskeridirektoratet oplyste, at Dialogforum vil blive holdt orienteret om det videre arbejde omkring beskyttelse af marsvin i relation til fiskeri.

#### **Ad 5. Næste møde**

Næste møde afholdes efter sommerferien.

#### **Ad 6. Evt.**

Greenpeace spurgte til, hvordan Fødevareministeriet vil udøve handlepligten i de nyudpegede Natura 2000-områder i relation til beskyttelse af marsvin. Fiskeridirektoratet oplyste, at Rådsforordningen nr. 812/2004 allerede er gældende i de nyudpegede Natura 2000-områder som fx Natura 2000-området ved Skagen.